

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 72 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Blok 1

1 maximumscore 2

De opdrachtgeversrol van de familie De' Medici wordt verbeeld door (twee van de volgende):

- de autoritaire gebaren van Cosimo de Oude.
- het in ontvangst nemen van het schaalmodel van de kerk door Cosimo de Oude.
- de geldbuidel aan de gordel van Cosimo de Oude.

per juist antwoord

1

2 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Op deze wijze kon de familie De' Medici haar rijkdom/macht tonen aan (alle) gelovigen / grote groepen van de bevolking van Florence / Een kerkgebouw was voor velen toegankelijk.
- Opdrachten verstrekken voor (kunstwerken in) een kerk benadrukte de vroomheid van de opdrachtgever.
- Op deze wijze blijft de rol van de familie De' Medici voor lange tijd/eeuwig zichtbaar / Een kerk wordt in principe gebouwd voor eeuwen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
3	maximumscore 3	
	• De plattegrond is gebaseerd op een vierkant (of cirkel) / De kapel is gemaakt volgens de principes van de centraalbouw / De plattegrond is (grotendeels) symmetrisch	1
	• De opbouw (een van de volgende): – kent een symmetrische/heldere/evenwichtige/op geometrische vormen gebaseerde vlakverdeling. – wordt qua structuur geaccentueerd (door de toepassing van een donkere steenkleur die afsteekt tegen het lichtgekleurde stucwerk). – is gebaseerd op het gebruik van zuilen/pilasters en hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst). – in drie delen (onderbouw, middenbouw, koepel)	1
	• Decoraties (een van de volgende): – timpaan – pilaster – voluten in het kapiteel van de zuilen – bladmotief in het kapiteel van de pilasters – vazen en plantmotief boven de deuren – aankleding van de figuren	1
4	maximumscore 2	
	Een hofkunstenaar (twee van de volgende): – kreeg vaak de kans om grote/prestigieuze opdrachten uit te voeren. – opereerde in hoge kringen / had een hogere status dan een kunstenaar die in de vrije markt werkzaam was (en had zo meer kans op succes / bekendheid/roem / vervolgoopdrachten). – had aan het hof toegang tot kennis/bibliotheken / informatie (waarmee hij zijn kunst op een hoger plan kon brengen).	
	per juist antwoord	1
5	maximumscore 3	
	drie van de volgende: – De vijanden zijn geboeid. – De vijanden worden gedwongen om naar Cosimo te kijken. – De gevangenen knielen / hebben een smekende blik (ze lijken Cosimo om genade/vergiffenis te smeken). – Het gebaar van Cosimo suggereert dat hij de dienst uitmaakt. – Cosimo draagt Romeinse kleding (zo wordt er een parallel getrokken met klassieke helden/overwinnaars).	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores

6 maximumscore 3

drie van de volgende:

- De positie van de vorstelijke familieleden (recht voor het podium) biedt het beste zicht (op het spel en het decor).
- De positie van de vorstelijke familieleden is optimaal ten opzichte van de muziek (en de gesproken tekst).
- De vorstelijke familieleden hebben vanuit hun positie (midden in de zaal) óók zicht op het publiek.
- De aandacht van het publiek is (behalve op de voorstelling) ook op de vorstelijke familieleden gericht. (De tribunes voor het overige publiek zijn naar de vorstelijke families gericht).

per juist antwoord

1

7 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Het verhaal van *Amor en Psyche* is een liefdesverhaal en paste daardoor goed bij een huwelijksfeest.
- Verwijzingen naar de Klassieken / klassieke verhalen, zoals *Amor en Psyche*, verlenen een stuk een hogere culturele/kunstzinnige status (passend bij de status van een hof als dat van de familie De' Medici).
- Vermaak was een belangrijk aspect van een hoffeest en (liefdes)verhalen over de goden, zoals *Amor en Psyche*, hadden (ook) een vermaaksfunctie.

per juist antwoord

1

8 maximumscore 1

Cosimo hield rekening met (oude) republikeinse gevoelens/overtuigingen.

Vraag	Antwoord	Scores

9 maximumscore 3

De ideale renaissancekunstenaar moest (drie van de volgende):

- origineel/creatief zijn.
("En men zag allerlei ongebruikelijke houdingen")
- over vakkennis beschikken, zoals anatomie/proportieleer. (Leonardo: "... uitdrukkingen van de paarden, waarvan de stoutmoedigheid, de spieren en de elegante schoonheid..." en/of Michelangelo: "... ongebruikelijke houdingen; de een rechtop, de ander geknield, of gebogen, of half liggend half staand, en in moeilijke verkortingen.")
- competitief zijn / andere meesters (willen) overtreffen.
("...dus zou hij (Michelangelo), in wedijver met Leonardo..." en/of "hij begon aan een heel groot karton, dat hij echter aan niemand wilde laten zien")
- een voorbeeld voor anderen zijn.
("...zijn allen die dit karton hebben bestudeerd en gekopieerd [...] voortreffelijk in hun vak geworden")

per juist antwoord

1

10 maximumscore 1

de status van ars liberalis/vrije kunst / de status van (zuivere) wetenschap (gericht op denkwerk en kennis, op intellect)

of

een hogere status, verheven boven de positie van de praktische/toegepaste kunsten (artes mechanicae) / verheven boven het handwerk / de positie van ambachtslieden

Vraag	Antwoord	Scores

11 maximumscore 2

- argument tegen (een van de volgende): 1
 - (onvoltooid werk) Mocht er daadwerkelijk een werk van Da Vinci achter zitten, dan is het waarschijnlijk niet veel meer dan een opzet, want hij heeft het fresco nooit afgemaakt.
 - (verstoren van de eenheid) Het wissen van het werk van Vasari zou de opzet van de zaal (die nu een eenheid vormt) verstoren.
 - (onherroepelijkheid) Het stukmaken van het werk van Vasari is niet ongedaan te maken / met voortschrijdend inzicht wordt geen rekening gehouden.
 - (wachten op nieuwe techniek) Met nieuwe (toekomstige) techniek (vergelijkbaar met röntgenstraling) kan het werk van Da Vinci wellicht in beeld worden gebracht zonder dat Vasari's werk stuk hoeft te worden gemaakt.
- of
- Met nieuwe (toekomstige) technieken wordt het wellicht mogelijk om het werk van Vasari te sparen én het werk van Da Vinci bloot te leggen.
- argument voor (een van de volgende): 1
 - (hoge kwaliteit kunst) Da Vinci wordt als een genie van zijn tijd gezien / waarschijnlijk betreft het een van Da Vinci's beste werken, zodoende is het geoorloofd om het werk van (het kleinere genie) Vasari te slopen.
 - (zeldzaamheid) Het (bekende) oeuvre van Da Vinci is beperkt, terwijl het oeuvre van Vasari (veel) omvangrijk(er) is. Daarom is het geoorloofd een werk van Vasari op te offeren.

Blok 2

12 maximumscore 1

Met deze uitspraak gaf Cocteau aan zich te verzetten tegen (een van de volgende):

- de 'in goede kringen' heersende (romantische of impressionistische) smaak in de kunsten.
- de romantische en/of impressionistische muziek.

13 maximumscore 3

- onderwerp: het (alledaagse) thema circus / variété 1
- dans: De dans van het paard is clownesk/is komisch / een dansend paard (zonder ruiter) is absurd 1
 - of
 - de dansbewegingen van de managers/de Chinese goochelaar zijn hoekig/karikaturaal 1
- decor: het decor is (vervreemdend) kubistisch weergegeven 1

Vraag	Antwoord	Scores

14 maximumscore 2

- modernistische ontwikkeling: het gebruik van dissonantie / polyritmiek / polytonaliteit 1
- toevoeging: het gebruik van populaire melodieën / onbekende exotische melodieën 1

15 maximumscore 2

- een van de volgende argumenten om de stelling te onderbouwen: 1
 - Het combineren van een Bijbels thema met 'alledaagse' gegevens past in Cocteaus streven om conventies te doorbreken.
 - Het combineren van een Bijbels thema met lichtzinnig vermaak past in Cocteaus streven om te provoceren.
 - Het citeren van middeleeuwse kunst in een modern stuk past bij Cocteaus wens om gebruik te maken van vervreemdende elementen.
 - Het verwijzen naar dit Bijbelverhaal, waarin de verderfelijkerheid van het dansen een belangrijke rol speelt, is voor hem een knipoog (humor) naar de status van sommige populaire dansen in zijn tijd.
- argument tegen deze stelling: 1
De verwijzing naar de (kunst)geschiedenis / de Bijbel is (nogal) verheven en strookt niet met Cocteaus pleidooi voor eenvoud / lichtheid / het gebruik van 'alledaagse' inspiratiebronnen.

16 maximumscore 2

- een van de volgende ontwikkelingen:
- **transport:** de ontwikkeling/uitbreiding van verkeer via stoomschepen/spoorwegen/de auto zorgde ervoor dat Europeanen makkelijker/snel(er) naar (en in) overzeese gebieden reisden. Zo konden zij ter plekke kennismaken van de lokale muziek.
of
transport: de ontwikkeling/uitbreiding van verkeer via stoomschepen/spoorwegen/de auto zorgde ervoor dat bladmuziek en geluidsdragers sneller/makkelijker over de wereld verspreid raakten. Zo konden Europeanen 'thuis' kennismaken met deze exotische muziek.
 - **geluidsdragers:** De ontwikkeling van technieken om geluid vast te leggen (op plaat of wasrol) droeg bij aan de verspreiding van (lokale) muziek over de hele wereld. Zo konden Europeanen 'thuis' (bijvoorbeeld in een dansgelegenheid) kennismaken met deze exotische muziek.

Opmerking

Voor het noemen van een ontwikkeling 1 scorepunt toekennen. Voor een juiste, daarbij passende uitleg 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores

17 maximumscore 2

twee van de volgende:

- gebruik van blue notes
- sterke accenten in het ritme (bijvoorbeeld in het slagwerk)
- gebruik van syncopen
- hoofdrol voor de blazers
- gebruik van saxofoon en drums

per juist antwoord

1

18 maximumscore 2

- sluit **niet** aan op vernieuwing:

Cocteau propageerde het inbrengen van elementen uit het alledaagse leven/elementen uit populaire (jazz) muziek. Dat is in dit werk niet te horen

of

Cocteau propageerde het doorbreken van conventies, hier is echter sprake van traditionele instrumentatie (strijkers / strijkkwartet)

of

Cocteau propageerde eenvoud, daarvan is door polytonaliteit / ritmische contrapunten weinig sprake

1

- sluit **wel** aan op vernieuwing:

Cocteau riep op tot artistieke vernieuwing/experiment. *Strijkkwartet nr.*

7 sluit hierop aan vanwege het experiment met vorm/harmonie

1

Blok 3

19 maximumscore 2

- Veel van de Amerikaanse cultuuruitingen werden gezien als lage cultuur/entertainment/vermaak
- Het groeiend aanbod van lage cultuur uit de Verenigde Staten zou de hoge (Europese) cultuur verdringen of beïnvloeden, waardoor er alleen lage/'gemiddelde' cultuur zou overblijven

1

1

Vraag	Antwoord	Scores

20 maximumscore 1

Met het weergeven van een spannend moment, zoals de bedreiging met een pistool of een vrouw die haar blouse open doet, wordt de potentiële koper nieuwsgierig gemaakt naar het verhaal achter deze scène / naar de afloop van het verhaal.

Opmerking

Alleen 1 scorepunt toekennen als zowel een juist aspect van de voorstelling als de juiste uitleg is gegeven. Als een van beide ontbreekt geen scorepunt toekennen.

21 maximumscore 2

twee van de volgende redenen:

- Door het gebruiken van een bestaand personage kan een tv-serie leunen/meeliften op het succes/de bekendheid van dit personage/het verhaal.
- Het maken van een televisieserie op basis van een bestaand personage kan kostenbesparend werken (scheelt kosten voor het schrijven van een scenario).
- Rondom een sterk personage is het relatief eenvoudig om (nieuwe) avonturen te ontwikkelen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores

22 maximumscore 3

drie van de volgende:

- decor:
Het decor is 'tekenachtig'/'stripachtig' vormgegeven, net als de illustraties op pulpcovers.
of
Het decor heeft een vormgeving die sterk doet denken aan vereenvoudigde achtergronden op pulpcovers.
of
Het decor is monochroom, net als de achtergronden op de pulpcovers.
- kostumering:
Vorm (kostuum en hoed voor de man en avondjurk voor de vrouw) en kleur van de kostuums (gedekte kleuren voor de man en felle kleur voor de vrouw) uit de musical komen overeen met de afbeeldingen op de pulpcovers.
- belichting:
In het toneelbeeld is sprake van sterke licht-donkercontrasten.
of
In het toneelbeeld is sprake van een duistere sfeer, net als op de pulpcovers.
of
Het toneel is spaarzaam verlicht (donker, straatlantaarn) met een spot voor de actie. Ook op de pulpcovers zijn alleen de (hoofd)figuren helder belicht.
- houding(en):
De acteurs hebben dramatische/uitgesproken/heftige poses (en mimiek), net als de figuren op de pulpcovers.

per juist antwoord

1

23 maximumscore 3

drie van de volgende:

- de rok die eruitziet als een (lange) tutu (klassiek ballet)
- De schoenen van de danseres lijken op spitzten (klassiek ballet).
- Sommige bewegingen zijn ontleend aan klassiek ballet/romantisch ballet (zoals een pirouette en/of een attitude). (klassiek ballet)
- de slide (van de vrouw over de grond) (jazz / moderne theaterdans)
- de acrobatische bewegingen van de twee mannen (jazz / moderne theaterdans)
- Het is een pas de deux (met de stereotiepe rolverdeling tussen man en vrouw).

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
24 maximumscore 2	twee van de volgende: – 'freezes' (bevriezingen) (die zorgen voor accenten in de beweging) – gevechtsbewegingen (die op pantomime lijken) – soepele overgangen van gestileerde alledaagse bewegingen naar jazzdans/showdansbewegingen – 'macho'-karakter van de bewegingen per juist antwoord	1
25 maximumscore 3	drie van de volgende: – Op de set van <i>Smooth Criminal</i> zijn meer acteurs/dansers (gelijktijdig) in actie. – Bij <i>Smooth Criminal</i> is sprake van realistische(re) decors en rekwisieten (minder bordkartonnen uitstraling). – Er is sprake van een gevarieerde(re) belichting bij <i>Smooth Criminal</i>. – De set van <i>Smooth Criminal</i> is groter (breder en dieper) waardoor er meer lagen/diepte in de clip zit(ten). per juist antwoord	1
26 maximumscore 2	• cameravoering: meer afwisseling in de kadrering (gebruik van close-ups / afwisseling van close-ups, medium shots, long shots en distant shots) of meer afwisseling in standpunt (kikvors-, neutraal- en vogelperspectief) • montage: snellere montage van beelden / grotere afwisseling in kadrering en standpunt	1 1
27 maximumscore 1	Door te citeren verwijzen kunstenaars naar de stijl(iconen)/betekenis van artistieke producten uit eerdere periodes, daarmee trekken ze als het ware een historische lijn naar hun eigen werk. of Door het citeren van stijliconen uit eerdere periodes blijven deze oude artistieke producten levend / in het collectieve geheugen.	

Vraag	Antwoord	Scores

Blok 4

28 maximumscore 3

- Er wordt vaak gekozen voor een verhaal dat (een van de volgende): 1
 - meeslepend / spannend is
 - de bestaande verwachtingen omtrent goed en kwaad bevestigt
 - een goede afloop kent ('feelgood')
- Er wordt vaak gekozen voor muziek (een van de volgende): 1
 - die meeslepend is
 - die veel afwisseling kent (van solo's, duetten en groepszang)
 - die gemakkelijk in het gehoor ligt
 - met een pakkende tekst
- Er wordt vaak gekozen voor (een van de volgende): 1
 - een groots/indrukwekkend/spectaculair decor
 - een decor met bijzondere technische hoogstandjes
 - veel wisselingen in de decors
 - originele/inventief vormgegeven kostuums

29 maximumscore 2

- totaalconcept bij musical: De afzonderlijke elementen van een musical (verhaal, muziek, choreografie, toneelbeeld en een daarop afgestemde marketing) worden vanuit één idee/concept vormgegeven, (waardoor een totaalervaring ontstaat) 1
- Als een van deze elementen wijzigt, verandert het karakter van de musical / de ervaring van de musical en dat kan ten koste gaan van de kwaliteit/het succes/de waarde van de musical 1

30 maximumscore 1

- een van de volgende:
- De acteur kan bezwaar hebben tegen de beperkte ruimte om de rol zelf in te vullen / de acteur kan zich een marionet voelen in plaats van een uitvoerend kunstenaar.
 - De acteur zou het idee kunnen hebben te moeten imiteren in plaats van te creëren.

Vraag	Antwoord	Scores

31 maximumscore 3

drie van de volgende:

- ('sterren kweken') Vooraf werden de hoofdrolspelers 'beroemd gemaakt' via artikelen in tijdschriften/interviews op radio en televisie.
- De première wordt geënceneerd als een 'event' waar je bij moet zijn / een event waar de pers verslag van 'moet' doen.
- Het bezoek aan de musical werd aangekleed met aanvullende activiteiten (zoals het 'in stijl' dineren in het Phantom-restaurant).
- De première van de musical werd gelijktijdig gepland met de heropening van het verbouwde Circustheater (zodat media-aandacht / aandacht van het publiek voor de ene gebeurtenis ook aandacht betekende voor de andere).

per juist antwoord

1

32 maximumscore 3

Cultureel aanzien kan ervoor zorgen dat (drie van de volgende):

- (financieel) een breder/ander publiek geïnteresseerd raakt.
- (exposure) er ook in andere media dan nu gebruikelijk aandacht komt voor musicals.
- (artistiek) er eerder kruisbestuiving plaatsvindt tussen musical en vormen van 'serieuze' hoge cultuur.
- (waardering) er waardering komt vanuit de hoek van de 'serieuze' hoge cultuur, bijvoorbeeld in de vorm van prijzen.

per juist antwoord

1

33 maximumscore 1

een van de volgende:

- Een project als *M-Lab* kan dienen als kweekvijver voor jong talent.
- In een project als *M-Lab* is ruimte voor experiment en dat is belangrijk voor het levend houden van het genre / vernieuwing van het genre.

Vraag	Antwoord	Scores

34 maximumscore 2

- positief (een van de volgende): 1
 - Dit beleid houdt kunstenaars / gezelschappen / culturele organisaties scherp, want ze zullen fondsgevers / publiek vaker/sterker moeten overtuigen van het belang van hun werk.
 - Beperkte financiële middelen nopen tot creatieve oplossingen en zo ontstaan er mogelijk interessante vernieuwingen.
 - Dit beleid kan leiden tot meer 'cultuurproductie', door 'meer ondernemend denken' kan er juist meer geld beschikbaar komen en/of wordt er efficiënter gewerkt.

- negatief (een van de volgende): 1
 - Dit beleid kan leiden tot een verschraving van het aanbod, alleen zichzelf bedruipende ondernemingen blijven bestaan, andere zullen verdwijnen.
 - Dit beleid kan leiden tot inperking van autonomie / de artistieke vrijheid, want particuliere geldschieters eisen mogelijk invloed op de inhoud van het aanbod.
 - Dit beleid kan leiden tot minder ontwikkeling binnen de kunsten, experiment en vernieuwing worden riskant, omdat daar risico's aan kleven (het resultaat en de waardering van onbeproefde recepten zijn immers onbekend).
 - Kunstenaars / gezelschappen / culturele organisaties moeten meer middelen steken in ondernemen en houden minder over voor het ontwikkelen van inhoud / kunst / voorstellingen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 26 mei naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen *(voor zover deze niet elders in het examen zijn aangegeven)*

n.v.t.